

ناوی کتێب: بنەماکانی توێژینەوەی زانستی
نووسەر: پ.ی.د.کمال سعدی مصطفی
نەخشەسازی بەرگ: عوسمان پیرداود
چاپی یەکەم: هەولێر_٢٠٠٩
تیراژ: ١٠٠٠ دانە

ناوەڕۆک

بابەت	لاپەڕە
پێشەکی	٥
دەسپێک	٧
گێروگرفتەکانی پێش نووسین	١٠
گۆڕینی بابەت	١٦
کۆکردنەوەی کەرەستەکانی تۆژینەوە	١٧
خوێندنەوەی سەرچاوەکان	١٨
ئامادەکردنی فۆرمی ڕاپرسی	٢١
چۆنێتی ئامادەکردنی فۆرمی ڕاپرسی	٢٤
کۆکردنەوەی ئامارەکان	٣١
چاوپێکەوتن	٣٢
نووسینەوەی زانیاری و سەرچاوەکان	٣٤
چۆنێتی ئاماژەکردن بۆ پەراوێزەکان	٤١
سەرچاوەکان	٤٧
ژیاننامەی دانەر	٤٨

Preview sample - page 1 of 4 - Soran University Academic Digital Library

پێشەکی

لە بنەڕەتدا ئەم کتێبە بڕیتیە لە کۆمەڵێک وانە کە بە قوتابیانی خوێندنی بالا، ماستەر لە بەشی کوردی لە پسپۆری ئەدەب بۆ ساڵی خوێندنی ٢٠٠٨/٢٠٠٩ وتومەتەوە. بۆ ئەم مەبەستە گەڕامەوە بۆ چەند سەرچاوەیەکی گرینگ لە ڕێبازەکانی توێژینەوەو بنەماکانی توێژینەوەی زانستی کە لە لیستی سەرچاوەکاندا ناماژەم پێیان داوەو زۆر بە سوودن بۆ توێژەرو قوتابیانی خوێندنی بالا لە بوارە جیاجیاکانی زانستەکانی پەروەردەی مرۆڤایەتی وەک زانستەکانی یاساو ڕامیاریو ئەدەبو زمانی کوردی ..هتد.

شایەنی ناماژەپێکردنە، هەر بۆیە نووسیومە ئامادەکردن چونکە ئەم بەرهەمە دانان نیە بەڵکە ئامادەکردنە چونکە زیاتر تێکستەکانم لە سەرچاوەکان بە تەعبیری خۆم وەرگێڕاوەتە سەر زمانی کوردی وە بۆ ئەوەی مافی دانەرەکان پارێزراو بێت بۆیە بەکارهێنانی ئەم دەستەواژەیەم بە پێویست زانی.

لەبەر ئەوەی بابەتێک بە ناوی ڕێگاکانی توێژینەوەی زانستی لە کۆلێژی یاساو ڕامیاری هەروەها لە کۆلێژی پەروەردە بۆ زانستە مرۆڤایەتیەکانو زۆربەی کۆلێژە مرۆڤایەتیەکانی تریش لە زانکۆکانی کوردستان دەخوێندرێ، وە لەبەر ئەوەی قوتابیانی کوردستان بە زۆری

Preview sample - page 2 of 4 - Soran University Academic Digital Library

خوێندنیان لە قۆناغەکانی پێش زانکۆ بە زمانی کوردییەو لە زمانی عەرەبی لاوازن بۆیە ئامادەکردنی ئەم کتابەم بە زمانی شیرینی کوردی بە پێویست زانی. هەر لەم ڕوانگەیەوە بۆشەوەی ئاوەڕۆکەکەی زۆر جیاوازی لەگەڵ کتێبە مەنهەجیەکان نەبێت بۆیە زیاتر خۆم پابەندی ئەو موفرەدانانە کرد کە لەو کتابانەدا هاتوون.

لە کۆتاییدا دەمەوێ ئاماژە بە هەوڵو تەقەلای قوتابیانی خوێندنی بالآ سالی خوێندنی ٢٠٠٨/٢٠٠٩لە بەشی کوردی کۆلێژی پەروەردە بۆ زانستە مرۆڤایەتیەکان بکەم لە دەوڵەمەندکردنی فۆرمی ڕاپرسییەکان بە ڕاوسەرنجو تێبینیەکان کە لە کاتی وانە وتنەوەدا ئیایدا بەشدار بوون.

دەسپێک:

مەبەستمان لە بنەماکانی توێژینەوە، توێژینەوەی زانستیە . جا بۆیە بەر لەوەی باسی بنەماکانی توێژینەوە بکەین بە باشی دەزانین لە خوارەوە پێناسەی توێژینەوەی زانستی بکەین یا باشتر وایە بەناوی توێژینەوەی زانستی ناوزەدی بکەین.

توێژینەوەی زانستی بە مانای گەڕانێکی ورد دێت بە مەبەستی دۆزینەوە و ئاشکرا کردنی ڕاستیەکان و بنەما گشتیەکان کە دەکرێ لە داهاتوودا لێیان بکۆڵدرێتەوە .

جا بۆ ئەوەی لێکۆڵینەوەیەکی دیاریکراو بە توێژینەوەیەکی زانستی تەواو دابنێین ، دەبێ ئەم ڕەگەزانەی خوارەوە لە خۆی بگرێت :

١- دەبێ گرفتێك لە ئارادا بێت و پێویستی بە چارەسەر بێت .

٢- دەبێ هەندێ بەڵگەی وا هەبێت ئەم ڕاستیانەی لەخۆ گرتبێت کە

Preview sample - page 3 of 4 - Soran University Academic Digital Library

تایبەتن بە سەلماندنی ئەو گرفتە وە لەوانەشە ئەو بەلگانە بیروڕای شارەزایانیشی لە خۆی گرتبێت .

٣- شێکردنەوەیەکی ووردی بەلگەکان و پۆلێن کردنیان ... بۆ نموونە دەکرێ بەلگەکە لە چوارچێوەیەکی مەنتقی دابنرێ و بەسەر گرفتەکەدا بچەسپێندرێ.

٤- بەکارهێنانی ئەقڵ و مەنتق لە دانانی بەلگەدا بۆ سەلماندنی ڕاستیەکان کە ڕەنگ بێت بمانگەیەنێتە ڕێگە چارەی گرفتەکە .

٥- چارەسەرێکی دیاریکراو ... ئەمەش وەلامی ئەو پرسیارە یان گرفتە دەبێت کە ڕوو بە ڕووی توێژەر بۆتەوە.

توێژینەوەی زانستی تەواو ، دەبێ دەرەنجامەکانی بە شێوەیەکی بنەڕەتی لەسەر ڕاستیەکان بینا کرا بێت ، دەشکرێ وێرای ئەم ڕاستیانە سوود لە بیرو ڕای شارەزایان وەربگرێت بۆ دەوڵەمەند کردن و جەخت کردنەوە لەسەر ئەم ڕاستیانە بەڵام بە هیچ شێوەیەک ئەم بیرو ڕایانە جێگای ڕاستیەکان ناگرنەوە .

دوای ئەوەی توێژەر لە ڕاستیەکان دڵنیا دەبێت ، هەڵدەستێ بە دەستنیشان کردن و گەڕان بە دوای ئەو ناکامانەی کە بە هەموو ڕێگاکانی مومکین پێی دەگات ... جا پرسیارێک ناراستەی خۆی دەکاتەوە ... ئایا ئەو چارە سەرەی پێی گەیشتووم کۆکە لەگەڵ هەموو ئەو ڕاستیانەی کە هەن ؟ ئایا ڕاستیەکان ڕوون و ناشکرا و کافین بۆ جەختکردنەوە لەو ناکامەی کە پێی گەیشتوم ؟ وە ئایا ئەو ڕاستیانەم

بە ئەمانەت بەکارهێناوە ؟

جێگای باسەنابێ توێژەر لەو باوەڕە دابێ کە کارەکەی ئەنجام داوە کاتێک هەڵدەستێ بە تۆمار کردنی بیرو ڕای کۆمەڵێک شارەزا لە بارەی بابەتێکی دیاریکراوەوە و دواتر ئەویش گوزارشت لە بیرورای خۆی بکات ... چونکە کاتێک ئێمە بیرو ڕای کەسانێکی شارەزا لەسەر بابەتێک دەزانین ئەمە شتێکی چاکە بەڵام چارەسەری هیچ گرفتێکی زانستیمان بۆ ناکات ، بەڵکو چارەسەری گرفتە زانستیەکان تەنها لە ڕێگای زانستیەوە دەبێت ، ئەویش لە ڕێگەی کۆکردنەوە و هەڵسەنگاندن و پێوانەی بەلگەی ڕاستەقینەوە دەبێت .

شایەنی ئاماژە بۆکردنە ، بە شێوەیەکی گشتی ئارەزووی توێژینەوە لای توێژەر وەک تواناکانی مێشە هەنگوین وایە ، مێشە هەنگوین لەسەر گوڵ و گوڵزار دەنیشێت هەروەکو چۆن باڵندەو زیندەوەرەکانیش لەسەری دەنیشن ، بەڵام تەنها مێشە هەنگوین لە شێلەی ئەو گوڵانە هەنگوینێکی شیرین و خۆش دروست دەکات ، جا پرسیارەکە لێرەدا ئەوەیە ئایا تۆی قوتابیش دەتوانی شتێکمان لە ئاکامی خوێندنەوەی ئەو هەموو کتێب و سەرچاوە زانیاریانە پێشکەش بکەیت ، ئەگەر توانیت ئەوا تۆ شایەنی ئەوەی بێیتە نێو دونیای توێژینەوە ، وە ئەگەر نەشت توانی ئەوا تۆ وەکو مێشە هەنگوین نیت و نابێتە توێژەرێش ، بەڵکو تۆ خوێنەرێت و وەکو خوێنەرەکانی تر ڕەنگە تەنها بۆ خۆت سوود لە خوێندنەوە وەربگرێت .

Preview sample - page 4 of 4 - Soran University Academic Digital Library